

जनसंपर्क कक्ष

शिवाजी विद्यापीठ, कॉलहापूर

कुमार कृष्णाता

■ 6 MAY 2019

संत तुकडोजी महाराजांना विद्यापीठात अभिवादन

कोलहापूर (प्रतिनिधि) : शिव-
जी विद्यापीठात राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
यांच्या जयंती निमित्त कुलगुरु डॉ. देवानंद
शिंदे व प्रभारी कुलगुरु डॉ. डी. टी. शिंके
यांच्या हस्ते त्यांच्या प्रतिमेस पुष्टहार अर्पण
करून अभिवादन करण्यात आले. शिवाजी
विद्यापीठाच्या मुख्य प्रशासकीय इमारतीत

झालेल्या या कार्यक्रमात कुलसचिव डॉ.
विलास नांदवडेकर, विद्यार्थी विकास
संचालक डॉ. आर. व्ही. गुरव, आयक्यूएसीने
संचालक डॉ. आर. के. कामत, अधिष्ठान
डॉ. ए. एम. गुरव, समाजशास्त्र विभागप्रमुख
डॉ. जगन कराडे यांच्यासह अधिकारी
कर्मचारी उपस्थित होते.

जनसंपर्क कक्षा

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापुर

तु मार कॉटी

6 MAY 2019

शिवाजी विद्यापीठात महाराष्ट्र दिन उत्साहात

कोल्हापूर: महाराष्ट्र राज्याचा ५९वा स्थापना दिन तसेच कामगार दिन शिवाजी विद्यापीठात आज उत्साहात साजरा करण्यात आला.

शिवाजी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे यांच्या हस्ते सकाळी ठीक आठ बाजता विद्यापीठाच्या प्रांगणात घ्यजबंदन करण्यात आले. यावेळी प्र-कुलगुरु डॉ. डी.टी. शिर्क, कुलसचिव डॉ. विलास नांदवडेकर, परीक्षा व मूल्यमापन मंडळाचे संचालक महेश काकडे, वित्त व लेखाधिकारी बही.टी. पाटील, शैक्षणिक संस्थांगार डॉ. डी.आर. पोरे, अधिष्ठाता डॉ. पी.डी. राऊत, डॉ. पी.एस. पाटील, डॉ. ए.एम. गुरव, इनक्युबेशन व इनोवेशन सेंटरचे संचालक डॉ. आर.के. कामत, विद्यार्थी विकास मंडळाचे संचालक डॉ. आर.बही. गुरव, क्रीडा अधिविभाग प्रमुख डॉ. पी.टी. गायकवाड, राष्ट्रीय सेवा योजना समन्वयक डॉ. डी.के. गायकवाड यांच्यासह विविध अधिकार मंडळांचे सदस्य, अधिविभाग प्रमुख, शिक्षक प्रशासकीय अधिकारी व कर्मचारी उपस्थित होते. कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे यांनी उपस्थितांना महाराष्ट्र दिन द कामगार दिनाच्या शुभेच्छा दिल्या. उपस्थितांसाठी आयोजित विशेष चहापानाने कार्बंक्रमाची सांगता आली.

डॉ. शालिनी लिहितकर यांचा आंतरराष्ट्रीय परिषदेत गौरव

कोल्हापूर

(प्रतिनिधि):

शिवाजी

विद्यापीठाच्या

ग्रन्थालय व

माहितीशास्त्र

अधिविभागाच्या प्रमुख डॉ. शालिनी लिहितकर यांचा नवी दिल्ली येथे नुकत्याच इलेल्या आंतरराष्ट्रीय परिषदेत 'इंडियन लायब्ररी लीडर्स अँवॉर्ड फॉर प्रोफेशनल एक्सलन्स' हा प्रतिष्ठेचा पुरस्कार देऊन गौरविण्यात आले.

नवी दिल्ली येथे १९-२० एप्रिल रोजी दिल्ली ग्रन्थालय संघ आणि सतर्जिंजा रिसर्च फौंडेशन फॉर लायब्ररी अँड इन्फोर्मेशन सायन्स यांच्या संयुक्त विद्यमाने तिसरी ग्रन्थालय व माहितीशास्त्र आंतरराष्ट्रीय परिषद आयोजित करण्यात आली. या परिषदेत देशभरातून ग्रन्थालय व माहितीशास्त्र या विषयाशी निगडित ५००हून अधिक व्यावसायिक, संशोधक, प्राध्यापक व शिक्षणतज्ज्ञ सहभागी झाले. या परिषदेत ग्रन्थालय व ग्रन्थपालन व्यवसायाच्या विकासासाठी भाराखडा

तयार करण्यात आला. परिषदेत ग्रन्थालय

व माहितीशास्त्राच्या क्षेत्रात महत्वपूर्ण यो-

गदान दिल्याबद्दल डॉ. शालिनी लिहितकर यांना पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

प्रसिद्ध विचारवंत व शिक्षणतज्ज्ञ अशोक

बेरी यांच्या हस्ते पुरस्कार प्रदान समारंभ

झाला. यावेळी एन.आय.सी.चे माजी

संचालक डॉ. एम. मणी, डॉ. पी.बी.

मंगला, डॉ. एम.पी. सतीजा, डॉ. सी.पी.

वसिष्ठ, दिल्ली ग्रन्थालय संघाचे अध्यक्ष डॉ.

आर.के. शर्मा, सतीजा रिसर्च फौंडेशनचे

अध्यक्ष डॉ. के.पी. सिंग आदी उपस्थित

होते. डॉ. लिहितकर यांना या पूर्वीही

विविध राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये

पुरस्कार प्राप्त झाले आहे. साधन व्यक्ती

म्हणून त्यांनी देशभरात व्याख्याने दिली

आहेत. त्यांचे अनेक शोधनिवंध प्रतिष्ठित

जर्नल्समधून प्रकाशित झाले आ-

हेत. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली अकरा

विद्यार्थ्यांनी पीएस.डी. पदवी संपादन

केली आहे. त्यांच्या या यशाबद्दल

कुलगुरु डॉ. देवानंद शिंदे, प्र-कुलगुरु

डॉ. डी.टी. शिंके यांनी त्यांचे अभिनंदन

केले आहे.

पुस्तक प्रकाशनांसह व्याख्यानाची पर्वणी

कोल्हापूर टाइम्स टीम

येत्या आठवड्यात कोल्हापूरकरंना पुस्तक प्रकाशनाच्या निमित्ताने साहित्यातील नव्या प्रवाहांविषयी जाणून घेण्याची संधी मिळणार आहेत. तसेच काही वेगळ्या विषयांवरील व्याख्यानांमुळे वैचारिक शिदोरी मिळणार आहे.

साहित्य संस्कृती

रोजगार, व्यवसाय संधींविषयी राजर्षी शाहू ज्येष्ठ नागरीक सेवा संघातफे ८ मे रोजी ज्येष्ठ नागरिकांसाठी व्यवसाय व रोजगार या विषयावर डॉ. एम. बी. शेख यांचे व्याख्यान होणार आहे. शाहूपुरीतील दुसऱ्या गल्लीतील राधा कृष्ण मंदिर येथे हे व्याख्यान होणार आहे.

शाहू महाराज व बहुजन पत्रकारिता

राजर्षी शाहू महाराजांच्या ९७ व्या पुण्यतिथीनिमित्त शिवाजी विद्यापीठाचे जनसंपर्क अधिकारी डॉ. आलोक

अनुवादित 'फास' वाचकांच्या भेटीला पत्रकार बालासाहेब पाटील यांनी काढवरीकार संजीव यांच्या 'फास' या हिंदी काढवरीचा अनुवाद केला आहे. रोतक-यांच्या आत्महत्यावर ही

काढवरी बेतलेली आहे. या पुस्तकाचे प्रकाशन १२ मे रोजी खासदार राजू शेट्टी यांच्या हस्ते महावीर कॉलेजच्या अॅम्पी

थिएटर येथे सायंकाळी पाच वाजता होणार आहे. यावेळी कृष्णात खोत, नामदेव माळी, दक्षिण महाराष्ट्र साहित्य सभेचे अध्यक्ष विजय चोरमारे संवाद साधणार आहेत. दक्षिण महाराष्ट्र साहित्य सभेतफे या पुस्तकाचे प्रकाशन होणार आहे.

जत्राटकर यांचे व्याख्यान होणार आहे. ६ मे रोजी सायंकाळी सहा वाजता शाहू स्मारक भवन येथे हे व्याख्यान होणार आहे. राजर्षी शाहू महाराज व बहुजन पत्रकारिता या विषयावर ते संवाद साधणार आहेत.

मोफत क्रिकेट प्रशिक्षण शिविर सुरु

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाच्या क्रीडा अधिविभागातर्फे ७ ते १५ वयोगटातील विद्यार्थ्यांसाठी मोफत क्रिकेट प्रशिक्षण शिविराता प्रारंभ झाला. २० मे अखेर हे शिविर विद्यापीठाच्या क्रीडामहणी मेघनाथ नागेशकर संकुलाच्या मैदानावर सकाळी ७ ते ९ या वेळेत सुरु राहणार आहे. विद्यापीठाचे हंगामी प्रशिक्षक सुजय खोपडे आणि विद्यापीठाच्या माजी महिला क्रिकेटपटू चंदारणी कांबळे हे मार्गदर्शन करणार आहेत.

राजर्षी शाहू महाराजांच्या स्मृतिदिनी व्याख्यान

कोल्हापूर (प्रतिनिधी) : लोकराजा राजर्षी शाहू महाराजांच्या ९७ व्या स्मृतिदिनानिमित्त सोमवारी (दि. ६) दसरा चौकात अभिवादन करण्यात येणार आहे. सकाळी साडेआठ वाजता ट्रस्टच्या विश्वस्तांच्या हस्ते शाहू महाराजांच्या पूर्णाकृती पुतळ्याला पुष्पहार अर्पण करण्यात येईल. सायंकाळी सहा वाजता डॉ. अलोक जत्राटकर यांचे 'राजर्षी शाहू महाराज आणि बहुजन पत्रकारिता' या विषयावर व्याख्यान होणार आहे. नागरिकांनी या कार्यक्रमाला उपस्थित राहण्याचे आवाहन राजर्षी शाहू छत्रपती मेमोरियल ट्रस्टचे अध्यक्ष तथा जिल्हाधिकारी दौलत देसाई यांनी पत्रकाढ्यारे केले आहे.

डॉ. आप्पासाहेब पवार यांच्याकडून वस्तुनिष्ठ इतिहास संशोधनाचा पाया

डॉ. आनंद पाटील : डॉ. आप्पासाहेब पवार जयंतीनिमित्त व्याख्यान

कोल्हापूर : प्रतिनिधी

कुलगुरु डॉ. आप्पासाहेब पवार यांच्या कर्तृत्वाने इतिहासाच्या विवेचनाची नवीन दृष्टी नव्या विचारवंतांना मिळाली आहे. त्यांनी वस्तुनिष्ठ इतिहास संशोधनाचा पाया घातला, असे प्रतिपादन ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. आनंद पाटील यांनी केले.

डॉ. आप्पासाहेब पवार यांच्या ११३ व्या जयंतीनिमित्त विद्यापीठात ज्येष्ठ साहित्यिक डॉ. पाटील यांचे 'इतिहासकार घडविणारे इतिहासकार डॉ. आप्पासाहेब पवार' या विषयावर व्याख्यान झाले. अध्यक्षस्थानी प्रकल्पगुरु डॉ. डी.टी.शिंके होते. ड

डॉ. पाटील म्हणाले, पुण्याला

केंद्रित असणारे इतिहास संशोधनाचे केंद्र कोल्हापुरात आणण्याचे व शिवाजी विद्यापीठाच्या माध्यमातून रुजवण्याचे महत्त्वाचे कार्य डॉ. पवार यांनी केले. बहुजनांच्या इतिहासाची खरी मांडणी करण्यासाठी लागणारे धैर्य, सयंम या गोष्टी त्यांच्याकडे होत्या. बहुजन समाजातील विद्यार्थी शिकून सक्षम व्हावा. बांधावरचा गरिबाचा मुलगा अधिकारी व्हावा, यासाठी कमवा आणि शिका सारखी योजना भारतात पदव्युत्तर शिक्षणासाठी सर्वप्रथम त्यांनी राबविली. या योजनेला आज ५० वर्षे पूर्ण होत आहेत.

डॉ. आप्पासाहेब पवार कमवा शिका प्रबोधनी यांच्यामार्फत विद्यार्थी

भवनमध्ये राहून कमवा व शिका योजनेत शिक्षण घेणाऱ्या गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार करण्यात आला. किसनरावकुराडेयांच्या 'गुरुकुलातील कुलगुरु डॉ. आप्पासाहेब पवार-काळ आणि कर्तृत्व' या पुस्तकाचे प्रकाशन झाले. कुलसचिव डॉ. व्ही.डी. नांदवडेकर, वित्त व लेखा अधिकारी व्ही.टी.पाटील, प्राचार्य डॉ. जी.पी. माळी, प्राचार्य मानसिंगराव जगताप, डॉ.एम.टी. हजारे, युवराज कदम उपस्थित होते. प्रास्ताविक डॉ. एस.जे. नाईक यांनी केले. पाहुण्यांचा परिचय उपाध्यक्ष डॉ. सी.टी.पवार यांनी करून दिला. सूत्रसंचलन बिरु वगरे, रेशमा घोलप यांनी केले. सचिव प्रा.टी.के.सरगर यांनी आभार मानले.

‘शिव-शाहू’चा लोककल्याणकारी वारसा

कोल्हापूर : सागर यादव

रयतेचे स्वतंत्र सार्वभौम स्वराज्य निर्माण करण्याचे कार्य शिवछत्रपतींनी केले. त्यांच्या कार्याचा वारसा जपत सामाजिक एकोप्याची व्यापक भावना विकसित करण्याचे कार्य शिवछत्रपतींचे वंशज राजर्षी शाहू महाराज यांनी केले. दोही राजांनी रयतेला केंद्रस्थानी ठेवून आपली लोककल्याणकारी राजबट राबविली. आज (दि. ६) पारंपरिक तिथीप्रमाणे शिवछत्रपतींची जयंती अणि लोकराजा राजर्षी शाहू महाराज यांची पुण्यतिथी, असा योग आला आहे. यानिमित ‘शिव-शाहू’ विचारांच्या वारसावर टाकलेला हा प्रकाशझोत... शिवछत्रपतींचा भक्कम पाया...

शिवछत्रपती जयंती- राजर्षी शाहू पुण्यतिथी विशेष

भेदभावाच्या दृष्ट चक्रातून लोकांना मुक्त केले.

महाराष्ट्रातील लोकांचा मुऱ्य व्यवसाय असणाऱ्या शेतीच्या विकासासाठी विविध कल्याणकारी योजना राबविल्या. शेतीसाठी आवश्यक पाणी साठ्यासाठी विशेष प्रयत्न केले. शेतकऱ्यांना शेतीसाठीच्या साधन-सामग्री उपलब्ध करून दिल्या. शेतसारा व तत्सम करात सूट दिली. जमीन मोजण्याच्या सोप्या पद्धती विकसित केल्या. सावकारी पाशातून लोकांची मुक्तता केली. शेती व पूरक व्यवसायांना बाजारपेठा उपलब्ध करून दिल्या. वस्तूचे दर ठरविण्यात आले. चलन विकसित केले. व्यापाराकरिता डोंगर-दन्यात घाट रस्ता बांधणी, आरमार निर्मिती केली. यामुळे शिवछत्रपतींचा काळ म्हणजे केवळ लढाया आणि

कोल्हापूरकारंनी जपलाय ‘शिव-शाहू’ विचार

लोककल्याणकारी राजबटीचा ‘शिव-शाहू’ विचारांचा वारसा जपण्याचे कार्य कोल्हापूरकर कर्तव्य भावनेतून करीत आहेत. शिव छत्रपतींच्या स्फूर्तिदायी इतिहासाचे जतन व्हावे, या उद्देशाने शिवभक्त राजर्षी शाहूंनी आपल्या कारकिर्दीत शिवरायांविषयी विविध योजना राबविल्या. पुढे शाहूनगरीतील सूजू जनतेने शिव छत्रपतींसोबतच लोकराजा राजर्षी शाहूंचा विचार जपला आहे. यामुळे कोल्हापूरात ‘शिव-शाहू’ नावाने अनेक संस्था-संघटना सक्रिय आहेत. अनेक पुरस्कारही या नावानेच दिले जातात.

राजकारणापुरता मर्यादित नव्हता, तर या काळात रयतेच्या कल्याणासाठी आवश्यक विविध योजनांचा पाया घालण्यात आला.

राजर्षी शाहूंकडून विकासाचा कळस...

शिव छत्रपतींच्या रयतेच्या स्वराज्याचे रक्षण पुढे छत्रपती शंभूराजे, राजाराम महाराज, रणरागिणी ताराराणी यांनी केले. पुढे इंग्रजांच्या काळातही छत्रपतींच्या वंशजांनी पूर्वजांचा वारसा अखंड सुरु राखला. शिवभक्त असणाऱ्या लोकराजा राजर्षी शाहूंनी शिवकार्याचा विशेष वारसा जपला किंवदून तो कित्येक पटीने विकसित केला. दूरदृष्टीने विचार करून काळाची गरज असणाऱ्या योजनांना प्राथमिकता दिली. दुष्काळावर मात करण्यासाठी धरणे, तलावांसह विविध पाणस्थळांची निर्मिती केली.

शेतीसह व्यापार उदीम वाढविण्यासाठी भरघोसे निधी उपलब्ध करून दिला. पारंपरिक शेतीला बगल देत आधुनिक साधनसामग्रींचा विकास केला. शेती उत्पादनांना

योग्य दर देण्यासाठी कृषी उत्पन्न बाजार समितीसारख्या योजना राबविल्या. याकरिता स्वतंत्र मार्केट्यार्ड उभारले. व्यापाराचा विस्तार करण्यासाठी बाहेरील बाजारपेठांपर्यंत माल पोहोचविण्याची व्यवस्था म्हणून रेल्वे सुरु केली. वैशिष्ट्यपूर्ण गूळ निर्मितीला प्रोत्साहन दिले. उद्योग बांधीसाठी विशेष प्रयत्न केले.

शेती बरोबरच काळाची गरज असणाऱ्या शिक्षणाने जनतेला परियोग केले. यासाठी मोठ्या प्रमाणात निधीची तरतूद केली. विविध जाती-धर्मांयांसाठी विद्यार्थी वसतिगृहे बांधली. भावी पिढी सदृढ-सक्षम आणि निर्वसनी राहावी यासाठी पेठापेठांत तालीम, संस्था उभ्या केल्या. यात शिवकालीन युद्धकला, मल्लखांब, कुस्ती यासारखे खेळ विकसित केले. राजर्षी शाहूंनी आपल्या सर्वांगीण कार्यातून शिव छत्रपतींनी निर्माण केलेल्या भक्कम पायावर विकासाचे कळस चढविले, असे म्हणणे वावगे ठरणार नाही.